

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

**AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY**

Plán péče o přírodní památku Lom Janičův vrch

**na období
2020–2025**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje	4
1.2 Údaje o lokalizaci území	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	5
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	6
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	6
1.6 Kategorie IUCN.....	6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	6
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	6
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	6
1.8 Cíl ochrany	7
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	9
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	9
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	9
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.....	11
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	13
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti.....	13
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	15
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	15
2.4.1 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	15
2.4.2 Základní údaje o nelesních plochách.....	16
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup.....	17
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	20
3. Plán zásahů a opatření	21
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	22
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	23
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	24
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	24
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území.....	25
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	25
4. Závěrečné údaje	26
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	26
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	26
4.3 Seznam používaných zkratk.....	27
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	28
5. Přílohy	29

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	5894
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Lom Janičův vrch
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Pálava
číslo předpisu:	5/2014
datum platnosti předpisu:	1. 5. 2014
datum účinnosti předpisu:	1. 5. 2014

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Jihomoravský kraj
okres:	Břeclav
obec s rozšířenou působností:	Mikulov
obec s pověřeným obecním úřadem:	Mikulov
obec:	Mikulov
katastrální území:	Mikulov na Moravě

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 694193 Mikulov na Moravě

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
5989		ostatní plocha	jiná plocha	4212	4212
5992		ostatní plocha	jiná plocha	435	435
6294		ostatní plocha	neplodná půda	35983	35983
Celkem					40 630

** MZCHÚ bylo vymezeno na hranice parcel v digitální katastrální mapě.*

Ochranné pásmo:

Katastrální území: 694193 Mikulov na Moravě

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
5990		ostatní plocha	jiná plocha	93	93
5993		vodní plocha	vodní nádrž umělá	405	405
5988		vodní plocha	vodní nádrž umělá	525	525
6308		lesní pozemek		21208	7812
Celkem					8 835

** OP bylo vymezeno na základě hranic parcel v digitální katastrální mapě, rozloha části parcely byla vypočtena v ArcGIS.*

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-	0,78		
vodní plochy	-	0,09	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	0,09
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	4,06	0,01	nepłodná půda	3,60
			ostatní způsoby využití	0,86
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	4,06	0,88		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	ne
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	Pálava, II. zóna
překryv s jiným typem ochrany:	ne
mezinárodní statut ochrany:	BR Dolní Morava

Natura 2000

ptačí oblast:	CZ0621029 Pálava
evropsky významná lokalita:	CZ0624234 Svatý kopeček u Mikulova

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Vodní a mokřadní společenstva zatopeného vápencového lomu obklopená skalními společenstvy na lomových stěnách a fragmenty panonských stepních trávníků s teplomilnou vegetací a faunou. Bohaté paleontologické naleziště.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
V1G Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez ochrannářsky významných vodních makrofytů	5	mezotrofní stojaté vody mělké i hlubší zatopené etáže s porosty rdestu kadeřavého (<i>Potamogeton crispus</i>)	A
T3.1. Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>)	2	zachovalý fragment skalní stepi na jihozápadním okraji lomu	A
T3.2. Pěchavové trávníky	3	zachovalý fragment zastíněného skalního trávníku s dominantní pěchavou vápnomilnou (<i>Sesleria caerulea</i>) na jihozápadním okraji lomu	A
T3.4D Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	8	úzký pás stepních společenstev na východní hraně lomu	A

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	SO, EN	mělké vodní plochy; jednotlivě	A

** SO – silně ohrožený (dle vyhl. č. 359/1992 Sb.), EN – ohrožený (dle Chobot & Němec 2017)

C. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Paleontologické naleziště	Ernstbrunnské vápence s bohatým paleontologickým obsahem	Zkameněliny ve vápencích lomových stěn, skalních svahů a sutí. Bělošedé organodetritické ernstbrunnské vápence (stáří svrchní jura až spodní křída) obsahují zbytků organismů rodů <i>Gastropoda</i> , <i>Bivalvia</i> , <i>Diceras</i> , <i>Irregularia</i> , <i>Regularia</i> , <i>Pecten</i> , <i>Cidaris</i> , <i>Ostrea</i> , <i>Crinoidea</i> .	A

*kód předmětu ochrany:

A = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
V1G Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez ochrannářsky významných vodních makrofytů	dostatečně rozvinutá vodní vegetace	výskyt submerzní vegetace alespoň na ploše 0,2 ha
T3.1. Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>)	dobře vyvinutá druhově bohatá vegetace skal a skalních stepí na dostatečně velké ploše, s hojným zastoupením typických i regionálně specifických rostlinných druhů, s omezeným, nezvyšujícím se zastíněním křovinami a stromy, bez přítomnosti invazních a expanzivních druhů	zachovaný osluněný charakter fragmentu skalní stepi na dostatečně rozloze, alespoň 0,05 ha; stabilizované (nezvyšující se) zastínění keří a stromy, do 15 %; pestré a typické druhové složení – zachování přítomnosti druhů, jako jsou např. česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), tařice horská (<i>Alyssum montanum</i>), pryšec chvojka (<i>Euphorbia cyparissias</i>), kostřava draslavá (<i>Festuca csikhegyensis</i>), netřesk výběžkatý (<i>Jovibarba globifera</i>), lipnice bádenská (<i>Poa badensis</i>), rozchodník bílý (<i>Sedum album</i>), sesel sivý (<i>Seseli osseum</i>); absence invazních a expanzivních druhů trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoaccacia</i>), šejřku obecného (<i>Syringa vulgaris</i>)
T3.2. Pěchavové trávníky	dobře vyvinutý druhově bohatý zapojený trávník na zastíněné skále a skalnatém svahu na dostatečně velké ploše, s hojným zastoupením typických i regionálně specifických rostlinných druhů, s omezeným, nezvyšujícím se zastoupením křovin, bez přítomnosti invazních a expanzivních druhů	zachovaný otevřený charakter stinné části skalního výchozu s reliktní vegetací na dostatečně rozloze, alespoň 0,04 ha; stabilizované (nezvyšující se) zastoupení keřů a stromů, do 15 %; pestré a typické druhové složení – dominance pěchavy vápnomilné (<i>Sesleria caerulea</i>) a zachování přítomnosti druhů, jako jsou např. česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), tařice horská (<i>Alyssum montanum</i>), bělozářka větevnatá (<i>Anthericum ramosum</i>), chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfettii</i>), kostřava draslavá (<i>Festuca csikhegyensis</i>), kuřička štětinkatá (<i>Minuartia setacea</i>), lipnice bádenská (<i>Poa badensis</i>), rozchodník bílý (<i>Sedum album</i>); absence invazních a expanzivních druhů trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoaccacia</i>), šejřku obecného (<i>Syringa vulgaris</i>)

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T3.4D Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	dobře vyvinutý druhově bohatý zapojený trávník na hlubší půdě na dostatečně velké ploše, s hojným zastoupením typických i regionálně specifických rostlinných druhů, s omezeným, nezvyšujícím se zastoupením křovin, bez přítomnosti invazních a expanzivních druhů	zachovaný stepní charakter trávníku na dostatečné rozloze, alespoň 0,1 ha; stabilizované (nezvyšující se) zastoupení keřů, do 15 %; pestré a typické druhové složení – zachování přítomnosti druhů, jako jsou např. řebříček panonský (<i>Achillea pannonica</i>), řepík lékařský (<i>Agrimonia eupatoria</i>), prorostlík srpovitý (<i>Bupleurum falcatum</i>), chrpa čekánek (<i>Centaurea scabiosa</i>), hvězdnice zlatovlásek (<i>Galatella linoisyris</i>), chrastavec rolní (<i>Knautia arvensis</i> agg.), smldník jelení (<i>Peucedanum cervaria</i>), jitrocel prostřední (<i>Plantago media</i>), hlaváč žlutavý (<i>Scabiosa ochroleuca</i>); absence invazních a expanzivních druhů ovsíku vyvýšeného (<i>Arrhenatherum elatius</i>), třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoaccacia</i>)

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	životaschopná populace s dlouhodobou perspektivou	početnost volajících samců v řádu desítek; přítomnost metamorfovaných (a juvenilních) jedinců

C. útvary neživé přírody

Útvar	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Paleontologické naleziště	zachování zkamenělin	Přítomnost zkamenělin v obnažených lomových stěnách

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

PP Lom Janičův vrch zaujímá celý prostor vytěženého vápencového lomu o rozloze 4,06 ha s nadmořskou výškou od 249 m n. m. do 306 m n. m. a nachází se na severovýchodním okraji Mikulova. V místě vytěženého lomu se až do první poloviny 20. stol. nacházel vápencový vrch nazývaný Janičův vrch (dále také Janičův kopec, Janišova hora, Mariánský kopec, anebo Janitschberg). Vrchol tohoto kopce ležel ve výšce 322 m n. m., a svým charakterem byl podobný ostatním vrchům vápencového bradla Pavlovských vrchů (do nichž patří), které je součástí geomorfologické jednotky IXA1 Mikulovská vrchovina. Podle biogeografické klasifikace celé území náleží do Mikulovského bioregionu.

Podle regionálně fyto geografického členění České republiky leží rezervace v podokrese 17b Pavlovské kopce. V poměrně rozmanité flóře tohoto fytochorionu, který je relativně kontinentální, převládají termofyty nad mezofyty. Potenciálně se zde vyskytují panonské

dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*), na konvexních tvarech velmi často teplomilné doubravy (*Quercion pubescenti-petraeae*, zejména asociace *Pruno mahaleb-Quercetum pubescentis* a *Corno-Quercetum*). Zbytky etáže lomu dnes porůstá převážně řídká ruderalní vegetace. Velkou biologickou hodnotu má zbytek západního úpatní bývalého kopce o malé výměře, kde se zachoval původní skalní trávník s množstvím zajímavých druhů, jako jsou například devaterka poléhavá (*Fumana procumbens*), ožanka horská (*Teucrium montanum*), zvonek sibiřský (*Campanula sibirica*) nebo kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*), přecházející do fragmentu pěchavového trávníku s dominantní pěchavou vápnomilnou (*Sesleria caerulea*). Zbytky širokolistých suchých trávníků na bývalém jihovýchodním úpatí jsou převážně degradované, ale dosud v nich přežívá například devaterník velkokvětý tmavý (*Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum*), kakost krvavý (*Geranium sanguineum*), mochna přímá (*Potentilla recta*) nebo smldník jelení (*Peucedanum cervaria*).

Během posledního floristického průzkumu (Chytrý 2019) bylo na území této přírodní památky nalezeno celkem 221 druhů, z toho 9 druhů zvláště chráněných (viz seznam níže) a 54 druhů zahrnutých v červeném seznamu. Na lokalitě bylo nalezeno 7 invazních druhů (podle seznamu Pyšek et al. 2012): javor jasanolistý (*Acer negundo*), dvouzubec černoplodý (*Bidens frondosus*), turanka kanadská (*Conyza canadensis*), trnovník akát (*Robinia pseudoaccacia*), zlatobýl obrovský (*Solidago gigantea*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*) a pcháč oset (*Cirsium arvense*). Celkem bylo nalezeno 11 neofytů a 24 archeofytů.

Na východním a severním okraji navazuje území PP na zemědělsky obhospodařované pozemky. Na severozápadním okraji pak území nasedá na lesní porost, který je součástí příměstského lesoparku, kterým protéká Mušlovský potok. Vstup do lomu se nachází na jeho jihozápadním okraji a v jeho blízkosti jsou bývalé provozní budovy Mariánského mlýna a dva opuštěné plavecké bazény.

Reliéf chráněného území je díky předchozí těžební činnosti velmi členitý. Třietážový lom založený v bílém masivním ernstbrunnském vápenci pohltil během 2. pol. 20. stol. takřka celý kopec. Tím vznikl prostor, ve kterém na sebe navazují fragmenty stepních společenstev s křovinami, strmé lomové stěny, ploché vytěžené etáže a zaplavené dno těžební jámy. Na jihovýchodním okraji území se nad vytěženou plochou jen několik metrů od hrany nachází poměrně velký a hluboký závrť oválného tvaru. V roce 2004 došlo v souvislosti s ukončením těžby k zastavení čerpání podzemní vody a tím k nastoupání hladiny podzemní vody na úroveň cca 258 m n. m. Během několika měsíců se tak vytvořilo neprůtočné antropogenní jezero o rozloze cca 2 ha s maximální hloubkou 10 m. Toto nově vzniklé jezero se neustále vyvíjí a je postupně osidlováno novými druhy organismů. Litorální společenstva se pozvolna rozvíjí především na místech, kam se z horní hrany lomu zřítily uvolněné bloky spraše, anebo tam, kde byla při rekultivaci rozprostřena vrstva půdy. V současné době dochází každoročně k poklesu hladiny vody a v roce 2018 se již vodní plocha zcela rozdělila na dvě samostatné části.

V prostoru lomu se uplatňuje samovolná sukcese. Díky těsné blízkosti zachovalých fragmentů stepi kolem lomu a také nevelké vzdálenosti od PR Svatý kopeček jsou lomové etáže poměrně rychle osidlovány autochtonními druhy. Vliv rostlinných invazních druhů dřevin na území vytěženého lomu byl výrazně eliminován při rekultivaci v letech 2005–2006, nyní se tyto rostliny na území PP vyskytují jen sporadicky na jeho okrajích. Složitější je situace s rybí obsádkou, která se postupně ustavila v původně oligotrofním jezeru bez ryb. Kvůli živelnému vysazování nevhodných druhů ryb došlo k vytvoření obsádky, která neumožňuje dostatečný rozvoj populací obojživelníků. Obojživelníci tedy nacházejí vhodné podmínky pouze v oddělených lagunách a tůních, které se však v lomu vytváří v silné závislosti na výšce hladiny vody. Dosavadní nálezy obojživelníků svědčí o velkém potenciálu lokality. Dosud bylo zaznamenáno poměrně široké spektrum druhů obojživelníků dokazující, že při vhodně nastaveném managementu lokality dojde nepochybně v řádu několika málo let

k obsazení nových biotopů a k úspěšnému rozmnožování. Kromě kuňky obecné byli nalezeni také jedinci ropuchy zelené i obecné, recentně také čolek obecný, početněji se vyskytuje skokan skřehotavý. V minulých letech byly na lokalitě nalezeny také snůšky dvou druhů tzv. hnědých skokanů – skokana štíhlého a skokana hnědého. K úspěšné metamorfóze však docházelo patrně jen sporadicky (predace, mechanické narušování snůšek návštěvníky a jejich psy atd.).

Světlé biodetritické ernstbrunnské vápence se ukládaly koncem jury až ve spodní křídě (tithon až berrias, stáří 150 –140 milionů let) v tropickém moři (Bubík 2015) a obsahují přes 500 druhů dobře zachovalých zkamenělin. Bohatě jsou zastoupeny řasy, korály, ježovky, ramenonožci, mlži, plži a statigraficky významní hlavonožci amoniti. Méně časté jsou nálezy lilijic, červů a členovců. V lomové stěně lze sledovat struktury vzniklé tektonickými pohyby (Poul 2009). Již během těžby se Lom Janičův vrch stal oblíbenou lokalitou sběratelů zkamenělin. Sběrka zkamenělin Z. Jandíka, která je deponována v regionálním muzeu v Mikulově, obsahuje cenné nálezy jurského stáří například zbytků organismů rodů *Gastropoda*, *Bivalvia*, *Diceras*, *Irregularia*, *Regularia*, *Cidaridae*, *Pecten*, *Ostrea*, *Crinoidea*.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Rostliny			
devaterka poléhavá (<i>Fumana procumbens</i>)	SO	EN	fragment zachovalé skalní stepi; jednotlivě
kavyl sličný (<i>Stipa pulcherrima</i>)	SO	NT	stepní trávník; jednotlivě
ožanka horská (<i>Teucrium montanum</i>)	SO	VU	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
zvonek sibiřský (<i>Campanula sibirica</i>)	O	NT	stepní trávník; jednotlivě
dub pýřitý (<i>Quercus pubescens</i>)	O	NT	křoviny; vzácně
hvězdnice zlatovlásek (<i>Galatella linoisyris</i>)	O	NT	stepní trávník; vzácně
chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfetti</i>)	O	NT	pěchavový trávník; jednotlivě
koulenka prodloužená (<i>Globularia bisnagarica</i>)	O	NT	fragment zachovalé skalní stepi; jednotlivě
len tenkolistý (<i>Linum tenuifolium</i>)	O	NT	fragment zachovalé skalní stepi; jednotlivě
kuřička svazčitá (<i>Minuartia rubra</i>)	-	EN	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
křivatec nizoučský (<i>Gagea pusilla</i>)	-	VU	v lemu křovin; vzácně
lipnice bádenská (<i>Poa badensis</i>)	-	VU	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
netřesk výběžkatý srstnatý (<i>Jovibarba globifera</i> subsp. <i>hirta</i>)	-	VU	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
zahořanka žlutá (<i>Odontites luteus</i>)	-	VU	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
bílojetel německý (<i>Dorycnium germanicum</i>)	-	NT	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
česnek žlutý (<i>Allium flavum</i>)	-	NT	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
kuříčka štětinkatá (<i>Minuartia setacea</i>)	-	NT	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
lnice kručinkolistá (<i>Linaria genistifolia</i>)	-	NT	stepní trávník; vzácně
locika prutnatá (<i>Lactuca viminea</i>)	-	NT	křoviny; vzácně
mahalebka obecná (<i>Prunus mahaleb</i>)	-	NT	Křoviny; roztroušeně
oman mečolistý (<i>Inula ensifolia</i>)	-	NT	stepní trávník; vzácně
rožec nízký (<i>Cerastium pumilum</i>)	-	NT	skály a skalní step; vzácně
sesel fenýklový (<i>Seseli hippomarathrum</i>)	-	NT	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
smlďník alsaský (<i>Peucedanum alsaticum</i>)	-	NT	stepní trávník; vzácně
strdivka brvitá (<i>Melica ciliata</i>)	-	NT	stepní trávník; vzácně
tařice horská (<i>Alyssum montanum</i>)	-	NT	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
tolice nejmenší (<i>Medicago minima</i>)	-	NT	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
vlnice chlupatá (<i>Oxytropis pilosa</i>)	-	NT	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
vousatka prstnatá (<i>Bothriochloa ischaemum</i>)	-	NT	fragment zachovalé skalní stepi; vzácně
dymnivka nízká (<i>Corydalis pumila</i>)	-	LC	v podrostu křovin; vzácně
řebříček panonský (<i>Achillea pannonica</i>)	-	LC	stepní trávník; vzácně
živočichové			
kudlanka nábožná (<i>Mantis religiosa</i>)	KO	VU	stepní část PP; jednotlivě
zedníček skalní (<i>Tichodroma muraria</i>)	KO	-	skalní stěny lomu; zimování
skokan skřehotavý (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	KO	NT	vodní plochy; nehojně
čolek obecný (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	SO	VU	mělké vodní plochy; jednotlivě
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	SO	EN	mělké vodní plochy; jednotlivě
skokan zelený (<i>Pelophylax esculentus</i>)	SO	NT	vodní plochy; nehojně
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	VU	stepní část PP, skalní stěny; jednotlivě
ropucha zelená (<i>Bufo viridis</i>)	SO	EN	mělké vodní plochy; jednotlivě
skokan štihlý (<i>Rana dalmatina</i>)	SO	NT	mělké vodní plochy; jednotlivě
vlha pestrá (<i>Merops apiaster</i>)	SO	EN	zálety za potravou, běžně

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	SO	VU	zálety za potravou, nehojně
rorýs obecný (<i>Apus apus</i>)	O	-	sběr potravy nad vodou; běžně
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	O	EN	skalní stěny; nepravidelné hnízdění
majka obecná (<i>Meloe proscarabaeus</i>)	O	VU	stepní část PP; nehojně
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	O	NT	vodní plochy; jednotlivě
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O	VU	mělké vodní plochy; jednotlivě

* podle vyhlášky 395/1992 Sb. v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený

** podle červených seznamů:

Cévnaté rostliny: EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený; podle GRULICH (2017)

Živočichové: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, NE – nevyhodnocený, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, NA – nevhodný pro hodnocení, RE – lokálně vyhynulý; podle HEJDA et al. (2017) - bezobratlí, CHOBOT & NĚMEC (2017) - obratlovci

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Z abiotických disturbančních činitelů se v území nejvíce uplatňuje mráz, jehož působením v zimním období a zejména v předjaří dochází k odlamování velkých kamenných bloků z lomových stěn a dále k uvolňování sprašových hlín z horních hran lomu.

b) biotické disturbanční činitele

Ve vodním prostředí došlo vlivem nevhodného zarybnění k přemnožení několika druhů ryb, zejména pak okouna říčního (*Perca fluviatilis*), který působí negativně na společenstva obojživelníků.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) Ochrana přírody

Území současné PP Janičův vrch nebylo až do roku 2013 chráněno žádnou kategorií maloplošného zvláště chráněného území. Od roku 1976 je však součástí CHKO Pálava, která byla v roce 1986 zahrnuta do celosvětové sítě biosférických rezervací UNESCO, a stalo se součástí nově vyhlášené Biosférické rezervace (BR) Pálava, která se později stala součástí Biosférické rezervace Dolní Morava. Nařízením vlády č. 682/2004 se celá lokalita Lomu Janičův vrch stala součástí Ptáčí oblasti (PO) Pálava (CZ0621029), jejíž vymezení je totožné s

vymezením CHKO Pálava. Dne 16. 4. 1999 byla ministerstvem životního prostředí na základě protokolu č. j. OOP/2516/99 vymezena a schválena nová zonace, která v CHKO Pálava rozlišuje čtyři zóny odstupňované ochrany přírody, lokalita Janičův vrch byla v této zonaci zařazena do druhé zóny.

b) Myslivost

Území PP je součástí honitby Mysliveckého sdružení Turolď se sídlem v Mikulově, které zde hospodaří v souladu se zájmy ochrany přírody. V území přírodní památky nejsou umístěna žádná myslivecká zařízení sloužící k hospodaření se zvěří.

c) Rybářství

Po samovolném vytvoření jezera syceného podzemní vodou s vysokou průhledností (až 8 m) a nízkým obsahem znečištění začalo postupně docházet k jeho osidlování rostlinami i živočichy a zvyšování celkové trofie. Kolonizace nižšími i vyššími rostlinami byla spontánní a zárodky se do vody a na břehy dostávaly přirozenou cestou (vítr, hmyz, vodní ptáci atd.). Také živočichové osidlovali vodní prostředí většinou přirozenou cestou, výjimkou však byly ryby. Původně ryb zcela prostá voda se začala cca od roku 2006 postupně živelně zarybňovat za přispění člověka. Toto zarybňování nebylo nikým řízeno a obsádka ryb nebyla nijak stanovena. Od roku 2006 až do roku 2012 zde byl provozován neřízeně také sportovní rybolov. Jezero od svého vzniku nikdy nebylo stanoveno rybářským revírem. Během let 2007–2011, kdy zde byly bez vědomí vlastníka pozemku vysazovány další a další ryby, začalo postupně docházet k poklesu stavu obojživelníků, kteří prostor úspěšně kolonizovali krátce po ukončení těžby, a došlo také k celkovému snížení průhlednosti vody. V roce 2012 Správa CHKO Pálava navázala spolupráci s místní organizací MRS v Mikulově a dohodla se s ní na dalším postupu (viz kapitola 3.1.1).

Mezi lety 2013–2019 byla při monitorovacích odloveh ve spolupráci s MO MRS Mikulov prováděna průběžná inventarizace, při které byl prokázán výskyt následujících druhů ryb:

Prokázaný výskyt mezi lety 2012–2019

bolen dravý
candát obecný
jelec jesen
kapr obecný
karas stříbřitý
ouklejka obecná
okoun říční
perlín ostrobřichý
plotice obecná
slunečnice pestrá
sumeček americký
sumec velký
štika obecná

d) Rekreační a sport

Krátce po ukončení těžby vápence v roce 2005 se stal opuštěný lom atraktivním místem pro místní obyvatele i pro turisty. V průběhu celého roku je lom cílem vycházek a krátkodobých návštěv. V letním období je pak vodní plocha využívána ke koupání a přilehlé břehy ke slunění. V nejteplejších dnech roku pak maximální návštěvnost může dosahovat i několika stovek lidí denně. Vysoký počet návštěvníků s sebou přináší problémy s odpady a dále s lidskými a psími exkrementy. Při používání opalovacích krémů pak dochází k jejich smývání

ve vodě a jejich ulpívání na dně a na lomových stěnách. Ve dnech s vysokou návštěvností také nastává problém s parkováním automobilů před prostorem lomu.

e) Těžba nerostných surovin

Z Pavlovských vrchů je dokladována maloplošná těžební činnost již od středověku. Od druhé poloviny 19. stol. pak bylo na Pálavě otevřeno několik větších lomů, které byly v provozu až do 2. světové války. Po roce 1945 byla definitivně ukončena těžba v lomu Turoid a v lomu Perná. Veškerá průmyslová těžba pak byla přesunuta do prostoru u Mariánského mlýna, kde byla těžba vedena dvěma lomy – Janičův vrch a Svatý kopec. Dobývací prostor na Janičově vrchu byl otevřen v roce 1946 a byl zde těžen vysokoprocenní vápenec (cca 98 %), u něhož byla schválena vhodnost i pro využití ke speciálním chemickým účelům. Těžba zde probíhala až do roku 1981, kdy byla přerušena, neboť Vápenka Mikulov byla začleněna do koncernového podniku Cementárny a vápenky Brno, který měl přebytky vápencových drtí v závodě Mokrá a tyto přebytky začal zpracovávat v závodě Mikulov. V době, kdy byla v lomu přerušena těžební činnost, bylo také zastaveno čerpání podzemní vody z hydrovrtu HG-1 (nachází se na parcele KN p. č. 5985 – cca 50 m od vstupu do lomu) a v důsledku toho se vytvořilo menší jezero o rozloze cca 0,25 ha a maximální hloubce do 3 m. V tomto období se zde velmi rychle vytvořil zajímavý vodní ekosystém hostící řadu druhů obojživelníků; hojně se zde například vyskytoval čolek obecný (*Triturus vulgaris*). V roce 1990 byla těžba vápence obnovena a pokračovala až do roku 2004, kdy již byly vytěženy takřka všechny dostupné zásoby. V letech 2005–2006 byl realizován projekt závěrečné rekultivace a sanace. Ten spočíval jen v drobných terénních úpravách, odklizení odpadu a zbytků technických zařízení po těžbě a v likvidaci invazních dřevin z okrajových částí lomu.

V roce 2006 byly rozhodnutím Ministerstva průmyslu a obchodu definitivně odepsány zásoby výhradního ložiska. V roce 2010 byl podstatně zmenšen dobývací prostor a v prosinci roku 2012 pak došlo k jeho definitivnímu zrušení. Do úzkého výběžku chráněného území několika m² zasahuje zbytkové chráněné ložiskové území Mikulov (ID SURIS ČGS – 06500000), stanovené pro vysokoprocenní vápenec.

f) Jiné způsoby využívání

Vodní plochu v lomu využívá po dohodě s AOPK ČR ke svému výcviku Hasičský záchranný sbor, Vodní záchranná služba nebo armáda. Pravidelně zde také probíhá průzkum potápěčů z různých oddílů i jednotlivců. Aktivita těchto subjektů jsou vždy směřovány do období, případně do míst, ve kterých nedochází ke konfliktům se zájmy ochrany přírody. Při potápění i při dalších aktivitách na vodní ploše je součástí souhlasu s danou aktivitou také povinnost úklidu odpadků na dně jezera nebo na jeho březích.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Rozhodnutí MPO zn. 17601/2006/03300 ze dne 26. 6. 2006 o odpisu zásob výhradního ložiska
- Rozhodnutí OBÚ pro území krajů Jihomoravského a Zlínského č. j. SBS/41969/2012/OBÚ-01/01 ze dne 14.12 o zrušení dobývacího prostoru
- Plán péče o CHKO Pálava na období 2015–2025, Ministerstvo životního prostředí ČR, 2015
- Územní plán sídelního útvaru Mikulov, ing. arch. Ivo Kabeláč, Land studio, Kopečná 42, Brno, schválen 20. 10. 1997, ve smyslu změn
- Nařízení vlády č. 682/2004 Ptačí oblast Pálava

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	Lom Janičův vrch
Katastrální plocha	v evidenci KN vedena jako ostatní plocha o rozloze 3,59 ha
Využitelná vodní plocha	2,3 ha
Plocha litorálu	0,1 ha
Průměrná hloubka	3 m
Maximální hloubka	10 m
Postavení v soustavě	není součástí soustavy
Manipulační řád	nevydává se
Povolení k nakládání s vodami	nebylo vydáno
Hospodářsko-provozní řád	nebyl vydán
Způsob hospodaření	pouze regulace obsádky
Intenzita hospodaření	Extenzivní
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu	nebyla vydána
Uživatel rybníka	-
Rybářský revír	-
Správce rybářského revíru	-
Zarybňovací plán	-
Průtočnost – doba zdržení	-

Plocha volné hladiny a litorál jsou v mapě M3 označeny jako plocha č. 1.

2.4.2 Základní údaje o nelesních plochách

Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah
2. Fragment skalní stepi	0,05	Neporušený zbytek skalní stepi nad plaveckým bazénem, který nebyl dotčen těžbou. Udržení otevřeného stepního trávníku	sečení
			odstranění křovin
3. Vstupní etáž lomu	0,2	Plocha u vstupu do lomu, která byla v letech 2005-2006 rekultivována Udržení otevřeného stepního trávníku a obnaženého povrchu lomové etáže.	sečení
			odstranění křovin
4. Lomové stěny a strmé svahy	0,93	Nezpevněné vápencové a sprašové stěny a svahy po celém obvodu těžební jámy bez vegetace nebo jen s řídkou vegetací skal Udržení svahů bez invazních a nepůvodních druhů dřevin.	odstranění dřevin
5. Lemová stepní společenstva	0,14	Několikametrový pás stepních společenstev při východní horní hraně s degradovaným širokolistým stepním trávníkem	sečení
6. Křoviny a vzrostlé stromy	0,31	Lemová společenstva křovin a stromů na horních okrajích lomu Udržení lemů bez invazních a nepůvodních druhů dřevin.	odstranění dřevin

Příloha:

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	V1G Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez ochrannářsky významných vodních Makrofytů	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
dostatečně rozvinutá mokřadní vegetace, výskyt submerzní vegetace alespoň na ploše 0,2 ha	Společenstvo se nyní vyskytuje zejména v jižní části vodní plochy na ploše cca 0,2 ha. Vzhledem k pokračujícímu klesání výšky vodní hladiny lze předpokládat, že se společenstvo rozšíří i v severní části, a to na plytké etáži (hloubka do 1,5 m).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se

ekosystém:	T3.1. Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
zachovaný osluněný charakter fragmentu skalní stepi na dostatečné rozloze, alespoň 0,05 ha; stabilizované (nezvyšující se) zastínění keří a stromy, do 15 %	Plocha, na které se společenstvo v PP dochovalo, je malá. Ačkoli se jedná o primární vegetaci, která by neměla být závislá na lidském hospodaření, tento konkrétní případ je specifický – zdejší porosty se nacházejí na málo extrémním stanovišti, a ohrožuje je tak zastínění a eutrofizace způsobená jednak atmosférickým spadem, jednak listovým opadem z okolních stromů.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
pestré a typické druhové složení – zachování přítomnosti druhů, jako jsou např. česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), tařice horská (<i>Alyssum montanum</i>), pryšec chvojka (<i>Euphorbia cyparissias</i>), kostřava draslavá (<i>Festuca csikhegyensis</i>), netřesk výběžkatý (<i>Jovibarba globifera</i>), lipnice bádenská (<i>Poa badensis</i>), rozchodník bílý (<i>Sedum album</i>), sesel sivý (<i>Seseli osseum</i>); absence invazních a expanzivních druhů trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoaccacia</i>), šejřku obecného (<i>Syringa vulgaris</i>)	Vzhledem k velmi malé rozloze biotopu je typické druhové složení ochuzené a přítomné typické druhy jsou zastoupeny pouze relativně malým počtem jedinců. Zarůstání invazními druhy aktuálně nehrozí.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T3.2. Pěchavové trávníky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
zachovaný otevřený charakter stinné části skalního výchozu s reliktní vegetací na dostatečné rozloze, alespoň 0,04 ha; stabilizované (nezvyšující se) zastoupení keřů a stromů, do 15 %	Jedná se o velmi malý fragment biotopu, který byl před těžbou jistě na kopci bohatě vyvinut. Avšak plocha, na které se společenstvo v PP dochovalo, je malá. Ačkoli se jedná o primární vegetaci, která by neměla být závislá na lidském hospodaření, tento konkrétní případ je specifický – zdejší porosty se nacházejí na málo extrémním stanovišti, a ohrožuje je tak eutrofizace způsobená jednak atmosférickým spadem, jednak listovým opadem z okolních stromů.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
pestré a typické druhové složení – dominance pěchavy vápnomilné (<i>Sesleria caerulea</i>) a zachování přítomnosti druhů, jako jsou např. česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), tařice horská (<i>Alyssum montanum</i>), bělozářka větevnatá (<i>Anthericum ramosum</i>), chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfettii</i>), kostřava draslavá (<i>Festuca csikhegyensis</i>), kuřička štětinkatá (<i>Minuartia setacea</i>), lipnice bádenská (<i>Poa badensis</i>), rozchodník bílý (<i>Sedum album</i>); absence invazních a expanzivních druhů trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoaccacia</i>), šejřku obecného (<i>Syringa vulgaris</i>)	Vzhledem k velmi malé rozloze biotopu je typické druhové složení ochuzené a přítomné typické druhy jsou zastoupeny pouze relativně malým počtem jedinců. Zarůstání invazními druhy aktuálně nehrozí.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T3.4D Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
zachovaný stepní charakter trávníku na dostatečné rozloze, alespoň 0,1 ha, – stabilizované (nezvyšující se) zastoupení keřů, do 15 %	Porosty jsou situovány na rovině a jsou pouhým drobným pozůstatkem dřívějšího biotopu, nejsou nikterak dobře vyvinuté. Navíc je zde stále patrná dlouhodobá absence péče, která vedla k akumulaci stařiny a degradaci stanoviště. V posledních letech se trávníky kosí, což vede k postupnému zlepšování.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	v posledních letech zlepšující se	
pestré a typické druhové složení – zachování přítomnosti druhů, jako jsou např. řebříček panonský (<i>Achillea pannonica</i>), řepík lékařský (<i>Agrimonia eupatoria</i>), prorostlík srpovitý (<i>Bupleurum falcatum</i>), chrpa čekánek (<i>Centaurea scabiosa</i>), hvězdnice zlatovlásek (<i>Galatella linosyris</i>), chrastavec rolní (<i>Knautia arvensis</i> agg.), smldník jelení (<i>Peucedanum cervaria</i>), jitrocel prostřední (<i>Plantago media</i>), hlaváč žlutavý (<i>Scabiosa ochroleuca</i>); absence invazních a expanzivních druhů ovsíku vyvýšeného (<i>Arrhenatherum elatius</i>), třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoaccacia</i>)	Vlivem malé rozlohy a dlouhodobé degradace je společenstvo druhově ochuzené a netypicky vyvinuté.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	setrvalý	

B. druhy

druh:	kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
početnost volajících samců; přítomnost metamorfovaných (a juvenilních) jedinců	Kuňka je vázaná rozmnožováním na mělčí, prohráté tůně a vodní plochy. Takových biotopů, neovlivněných rušivými vlivy (koupání, predace) bylo v PP minimum. Tomu doposud odpovídala i populační početnost tohoto druhu v lokalitě – jednalo se dosud vždy o jednotlivé nálezy jedinců kuňky, ty nicméně prokazovaly blízkost zdrojové populace. V současnosti se díky managementovým zásahům rozsah vhodných biotopů výrazně zvýšil (fragmentace souvislé vodní plochy – vytvoření tří oddělených tůní, zamezení přístupu ryb).		
	stav:	Zhoršený	
	trend vývoje:	Setrvalý	

C. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	paleontologické naleziště		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
zachovalé skalní stěny se zkamenělinami	Za období předchozího plánu péče nebylo zaznamenáno poškozování skalních stěn sběrem zkamenělin. Sběr ze sutě není třeba omezovat.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

V území PP Lom Janičův vrch není předpokládán střet mezi jednotlivými zájmy ochrany přírody. Pokud by však takový střet nastal, lze s ohledem na to, že se jedná o jedinou lokalitu s rozsáhlým neprůtočným jezerem na Pavlovských vrších, obecně konstatovat, že by měly být upřednostněny druhy vázané na vodní prostředí před terestrickými druhy, které mají v okolí dostatek příležitostí.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o vodní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o rybníky/nádrže

Název rybníka (nádrže)	Lom Janičův vrch
Způsob hospodaření	regulace rybí obsádky odlovem nepůvodních druhů a planktonofágních ryb
Intenzita hospodaření	extenzivní
Manipulace s vodní hladinou	nelze
Způsob letnění nebo zimování	nelze
Způsob odbahňování	neplánuje se
Způsoby hnojení	bez hnojení
Způsoby regulačního příkrmování	bez příkrmování
Způsoby použití chemických látek	neplánuje se
Rybí obsádky	rybí obsádka vznikla nelegálním zarybněním

Rybářské hospodaření a regulace rybí obsádky

Výskyt ryb v lomu je druhotný a jejich cílený chov zde není žádoucí. Vzhledem k tomu, že v současné době již jde o mezotrofní vodu, která byla od roku 2006 do roku 2012 živelně zarybňována a rybí obsádka v tomto období nebyla nijak regulována, je nutné přijmout fakt, že ryby jsou nyní součástí vodního ekosystému jezera. Úplná eliminace ryb v jezeře v současné době není dostupnými metodami a prostředky reálná a je nutné se zaměřit na regulaci množství a druhového složení obsádky. Regulace by měla vést k celkové stabilizaci vodního ekosystému a ke zvýšení jeho druhové rozmanitosti. Dílčími cíli regulace jsou:

- snížení predančního tlaku na obojživelníky
- zvýšení průhlednosti vody potlačením planktonofágních druhů ryb
- urychlení rozvoje makrovegetace v litorální zóně

Pro dosažení stanovených cílů se pro období platnosti plánu péče navrhuje

- nadále vyžadovat dodržování zákazu volného rybolovu a zamezit jakémukoliv zarybňování
- veškeré rybářské hospodaření provádět ve vlastní režii nebo ve spolupráci se subjektem, který je schopen garantovat dodržení pravidel (doposud funguje dobrá spolupráce s MO MRS Mikulov)
- cíleně eliminovat všechny invazní druhy ryb, zejména pak karase stříbrného (případně střevličku východní, pokud se do ekosystému dostane)
- podporovat dravé ryby s výjimkou okouna říčního tak, aby docházelo k eliminaci invazních ryb, ale zároveň nebyl příliš vysoký predanční tlak na obojživelníky
- průběžně provádět monitorovací odlovy, vyhodnocovat jejich výsledky a na základě získaných informací doplňovat rybí obsádku o žádoucí druhy nebo naopak cíleně odlovovat nežádoucí druhy například pomocí vrší nebo elektrického agregátu (pouze v

- případě sucha a vzniku oddělených lagun).
- konkrétní cílové složení rybí obsádky a způsoby lovu pro následující rok aktualizovat každoročně na základě výsledků monitoringu
- pro sledování stavu výšky hladiny se navrhuje osazení nové vodočetné latě

b) péče o nelesní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o nelesní ekosystémy

Ekosystém	<i>step</i>
Typ managementu	<i>sečení</i>
Vhodný interval	<i>1x ročně</i>
Minimální interval	<i>1x za 3 roky</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>křovinořez, ručně vedená sekačka</i>
Kalendář pro management	<i>IV–X</i>
Upřesňující podmínky	<i>mozaiková či pruhová seč s vymezením bezzásahových ploch (min. 30 % z celkové rozlohy sečené plochy), plochy s expandujícím ovsíkem vyvýšeným (<i>Arrhenatherum elatius</i>) seči před květem trav (2. polovina května)</i>

Ekosystém	<i>step</i>
Typ managementu	<i>odstraňování dřevin</i>
Vhodný interval	<i>průběžně dle potřeby</i>
Minimální interval	<i>---</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>křovinořez, pila</i>
Kalendář pro management	<i>IX–III</i>
Upřesňující podmínky	<i>při vyřezávkách ponechávat jednotlivé keře a jejich skupiny (min. 20 % z plochy zásahu), ponechávat vhodné druhy solitérních dřevin</i>

c) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Obecné zásady péče o rostliny:

- důsledně bránit šíření ruderních druhů a neofytů, především likvidovat invazní dřeviny trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*) a pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) nejen na ploše stepních trávníků, ale v případě výskytu zajistit rovněž jeho likvidaci, a to včetně kontroly výmladnosti, i na lomových stěnách, svazích a na terasách
- udržovat kvalitu vody v jezeře na takové úrovni, aby umožnila vznik a rozvoj kvalitní submersní vegetace (kvalitu vody udržovat např. regulací rybí obsádky, bránit přísunu znečištění)

e) péče o populace a biotopy živočichů

Na celém území přírodní památky je k ochraně druhů živočichů žádoucí:

- vytvářet nová stanoviště a rozčleňovat vodní plochu tak, aby se zvyšoval počet možností pro rozmnožování obojživelníků a hnízdních příležitostí pro ptáky
- zachovávat co nejpestřejší mozaiku biotopů střídáním různých typů managementu
- ponechávat při kosení travních porostů vždy alespoň 30 % plochy bez zásahu a meziročně bezzásahová místa měnit
- odstraňovat na vhodných místech keřový lem a budovat tak volné propojení s okolním územím jako rozvolněná lemová společenstva původních druhů keřů a stromů
- ponechávat při odstraňování dřevin vždy jednotlivé stromy nebo keře či menší skupinky keřů
- ponechávat při kácení stromů nebo vyřezávání křovin vždy část dřeva na místě k přirozenému rozkladu

f) paleontologické naleziště

Ochrana skalních stěn nevyžaduje aktivní péči. Sběr zkamenělin z volné sutě je možné tolerovat.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a opatření je formou tabulky uveden v příloze T2.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

K zabezpečení zvláště chráněného území před rušivými vlivy je v souladu s § 37 odst. 1 zákona vymezeno ochranné pásmo (OP) PP Lom Janičův vrch jako sousední území tvořené pozemky p. č. 5993, 5990, 5988 a část pozemku p. č. 6308 v k. ú. Mikulov.

Na území takto vymezeného ochranného pásma je dle § 37, odst. 2 zákona nezbytný souhlas Správy CHKO Pálava k umístování, povolování nebo provádění staveb, změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám, změnám vodního režimu pozemků nebo k nakládání s vodami, k použití chemických prostředků a ke změnám druhu pozemku. Dále zde platí obecná omezení vyplývající z ustanovení § 26 odst. 1 zákona z důvodů začlenění ochranného pásma do chráněné krajinné oblasti a všechna další obecná ustanovení zákona, zejména vztahující se k zařazení ochranného pásma do Ptačí oblasti Pálava. Z hlediska ochrany území vlastní přírodní památky je účelné v ochranném pásmu cíleně redukovat nepůvodní dřeviny a tím zamezit jejich šíření do území PP.

V ochranném pásmu PP se nacházejí staré nevyužívané plavecké bazény, které je možné v případě potřeby využít jako zázemí pro regulaci návštěvnosti v území vlastní PP, nebo pro zlepšení vodního režimu v území.

Návrh obecných zásahů v OP:

- omezit používání hnojiv a herbicidů
- prosvětlit okolí stepních ploch
- odstraňovat nepůvodní a invazní druhy rostlin (např. pajasan žláznatý, trnovník akát atd.)

Ochranné pásmo PP Lom Janičův vrch je zakresleno v mapové příloze M1b a M2.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Pro období platnosti plánu péče se navrhuje pouze průběžná kontrola stavu hraničníků, hraničního pruhového značení a následná průběžná údržba.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Na základě průběžného vyhodnocování vývoje rybí obsádky se navrhuje v průběhu doby platnosti plánu péče opětovně vydat souhlas k provozování rybolovu, který je stanoven v bližších ochranných podmínkách PP Lom Janičův vrch. Tento souhlas by měl být vydán žadatelům za účelem monitorování složení rybí obsádky a za účelem její regulace. Na základě dosavadních zkušeností lze předpokládat, že formou souhlasu k činnosti uvedené v bližších ochranných podmínkách by měly být ošetřeny pravidelné monitorovací odlovy a dále lov mládeže z MO MRS Mikulov.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Lom na Janičově vrchu patří mezi oblíbené příměstské odpočinkové zóny a není v zájmu ochrany přírody lokalitu uzavřít před veřejností. Naopak je vhodné využít zájmu návštěvníků o tuto cennou lokalitu a využít ho k posílení vztahu k přírodě zvýšením informovanosti o přírodních hodnotách území. Vzhledem k tomu, že je o využívání území PP poměrně velký zájem, je však nezbytně jednotlivé aktivity regulovat.

V letním období je nejintenzivnější aktivitou koupání, které samo o sobě není v přiměřeném množství výrazně negativním jevem. Koupání však doprovází problémy s ponecháváním odpadků na březích a s používáním opalovacích krémů.

Vzhledem k tomu, že se tlak na rekreační využívání PP neustále zvyšuje, je žádoucí přijmout přiměřené regulační opatření – ohrazení prostoru a omezení počtu osob, které ho navštěvují a únosnou míru. V krajním případě je možné využít variantu úplného uzavření lokality.

Jako specifická regulační opatření pro rekreační a sportovní využívání přírodní památky se navrhuje následující:

- omezit počet návštěvníků na přijatelný počet (cca 100 osob v jednom okamžiku)
- informovat veřejnost o riziku pohybu v prostoru PP, zejména pak pod nezajištěnými lomovými stěnami, a o tom, že vstup do celého prostoru je jen na vlastní nebezpečí
- informovat veřejnost o zákazu volného rybolovu prostřednictvím textu na informačním panelu
- jako jednu z forem regulace rybí obsádky umožnit rybolov mládeže v rámci rybářského kroužku MO MRS Mikulov
- informovat veřejnost o tom, že zbytky opalovacích krémů představují pro uzavřený vodní ekosystém výrazný problém a požadovat omezení jejich používání, případně úplný zákaz
- potápění povolovat za předem stanovených podmínek a za předpokladu, že subjekt, který bude potápění garantovat, předá Správě CHKO Pálava naměřené údaje o parametrech vody a zajistí úklid odpadu ze dna
- společenské a kulturní akce lze za předem stanovených podmínek povolit, a to za předpokladu, že nedojde k poškození živých ani neživých složek území
- zajistit instalaci nádob na odpadky před vstupem do lomu za spolupráce s Městem Mikulov
- instalovat stojan na kola u vstupu do lomu
- podpořit vybudování veřejných toalet v blízkosti lomu nebo instalaci mobilního WC

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území přírodní památky je možné vhodným způsobem využívat ke vzdělávání především tím, že se pro území zajistí:

- podpora zájmu škol, zejména vysokých, o zadávání studentských prací s přírodovědnými a biologickými tématy vztahujícími se k území přírodní památky
- výroba, instalace informačních panelů o přírodní památce
- vydání informačního materiálu o MZCHÚ, který bude poskytován vzdělávacím institucím

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V území PP bude po dobu platnosti plánu péče přednostně zabezpečen průzkum, výzkum a monitoring v následujících oblastech:

- inventarizační průzkum brouků a motýlů
- inventarizační průzkum cévnatých rostlin, řas a sinic
- trvalý monitoring obojživelníků
- trvalý monitoring rybí obsádky
- trvalý monitoring výšky vodní hladiny a základních parametrů vody (teplota, obsah rozpuštěného kyslíku, pH, průhlednost, vodivost, plankton)
- vypracování hydrobiologické studie, která bude podkladem pro nastavení managementu vodního ekosystému v následujícím plánu péče

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
opravy a údržba značení a vymezení hranic	dle potřeby/rok	1 x	5 000
oprava a cejchování vodočetné latě	1 ks	1 x	2 000
vypracování hydrobiologické studie	1 ks	1 x	15 000
trvalé ohrazení prostoru	200 bm	1 x	200 000
tvorba, lagun, ostrovů, rozšíření litorálu	1 ha	1 x	500 000
ruční sečení v PP	cca 0,5 ha/rok	10 x	140 000
vyřezávání dřevin včetně invazních dřevin	cca 0,1 ha rok	5 x	20 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			882 000

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Bubík M. & Tomanová Petrová P. (2015): Stratigrafie a stavba Karpat na jižní Moravě. Exkurzní průvodce k Otevřenému kongresu ČGSpol. a SGS. – Masarykova univerzita a ČGSpol. Brno.

Culek M. [ed.] (1996): Biogeografické členění České republiky. – Enigma, Praha.

Čtyrský P. a kol. (1990): Vysvětlivky k základní geologické mapě ČSSR 1: 25 000, list 34-142 Mikulov. – Ústřední ústav geologický, Praha. 100 pp.

Demek J., Slavík P. a kol. (2007): Chráněná území ČR – Brněnsko, svazek IX. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha 56 pp.

Farkač J., Král D. & Škorpík M. [eds.] (2005): Červený a černý seznam ohrožených druhů České republiky – Bezobratlí. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Gulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. Příroda 35: 75–132. Praha.

Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36: 1–612.

Chobot K. & Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

Chytrý K. (2019): Botanická inventarizace přírodní památky Lom Janičův vrch – závěrečná zpráva. – Ms. dep. in Správa CHKO Pálava.

Chytrý M., Kučera T. & Kočí M. [eds.] (2010): Katalog biotopů České republiky. – Agentura ochrany přírody krajiny ČR, Praha.

- Kroupa O. (2012): Popis sbírky Z. Jandíka. – Zpracováno pro RM Mikulov. – Ms. dep. in Správa CHKO Pálava.
- Plesník J., Hanzal V. & Brejšková L. (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky – Obratlovci. – Agentura ochrany přírody krajiny ČR, Praha.
- Poul I. (2002): Paleonapjatostní analýza zlomů v jižní části Pavlovských vrchů (Západní Karpaty). – Ms., Ročníková práce, dep. in Katedra geologie a paleontologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity Brno.
- Poul I. & Melichar R. (2009): Orientace příčných zlomů v Pavlovských vrchách na jižní Moravě (Západní Karpaty). – Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku, 16:70-74.
- Stráník Z., Švábenická L. & Bubík M. (2006): Svrchnokřídová výplň klastických žil v ernstbrunnských vápencích Pavlovských vrchů. – Zprávy o geologických výzkumech v roce 2005, 51–53. ČGS. Praha.
- Poznámky k Nařízení vlády č. 682/2004 – Ptačí oblast Pálava
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds.], Květena České socialistické republiky. Vol. 1. Academia, Praha.
- Wagnerová E. (2004): Mikulov – Janičův vrch. Projekt závěrečné sanace a rekultivace. – Ms. dep. in Správa CHKO Pálava.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
 BR – biosférická rezervace
 EVL – evropsky významná lokalita
 GIS – geografický informační systém
 GP – grafický příděl
 CHKO - chráněná krajinná oblast
 IUCN – International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources
 KN – katastr nemovitostí
 LHO - lesní hospodářské osnovy
 LV – list vlastnictví
 MRS – Moravský rybářský svaz
 MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
 MŽP – Ministerstvo životního prostředí
 N2000 – Natura 2000
 NDOP – nálezořá databáze ochrany přírody
 OP – ochranné pásmo
 PK – pozemkový katastr
 PP – přírodní památka
 SLT – soubor lesních typů
 ZCHÚ - zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

AOPK ČR, RP Jižní Morava, oddělení Správa CHKO Pálava

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Mapy:

Příloha M1a – **Orientační mapa s vyznačením území PP Lom Janičův vrch**

Příloha M1b – **Ortofotomapa s vyznačením území PP Lom Janičův vrch**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem PP Lom Janičův vrch a jeho OP**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů PP Lom Janičův vrch**

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

Vrstvy:

Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Příloha T2

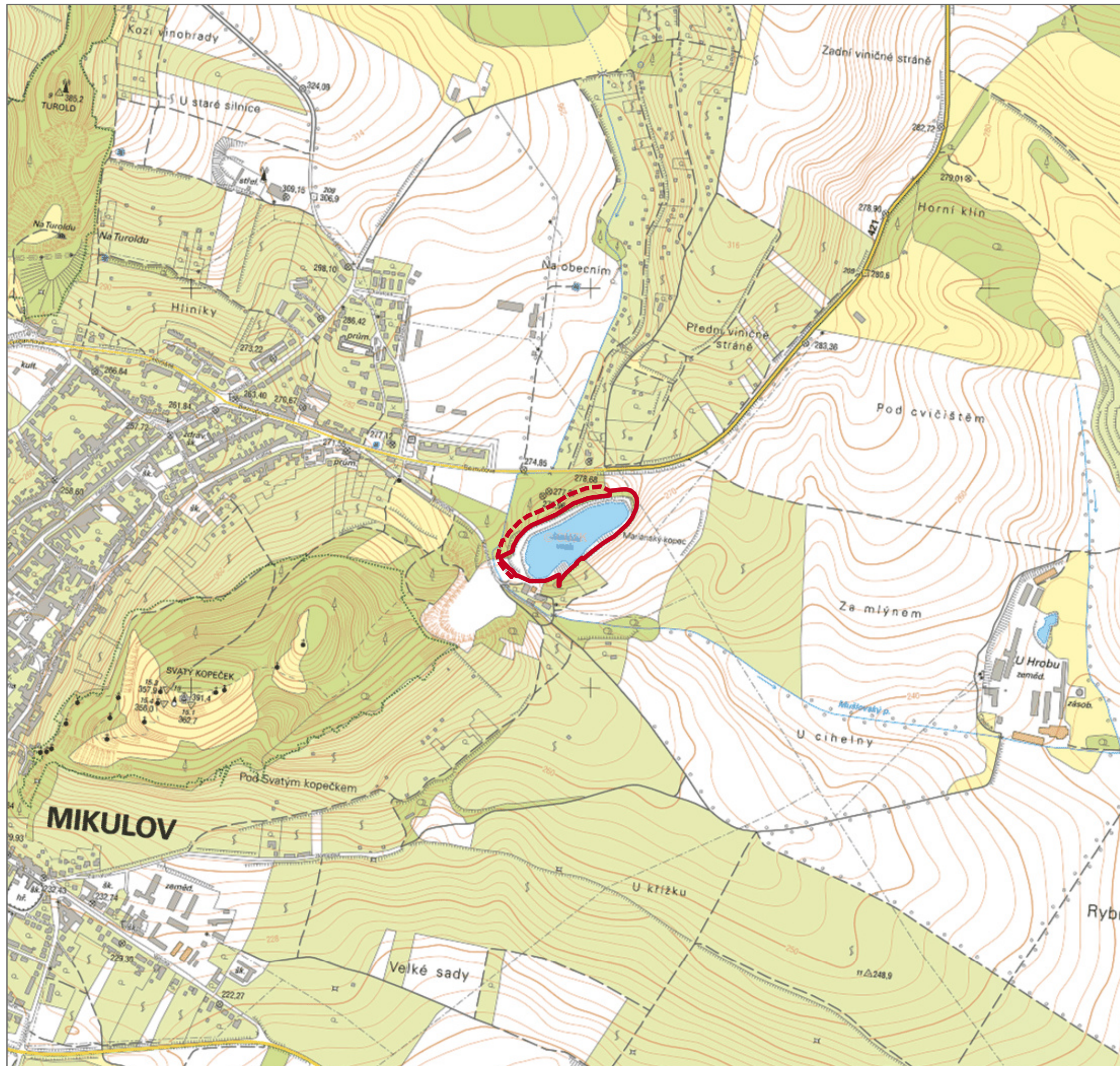
b) nádrže

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
č. 1	2	Vodní plocha a litorál Hlubší vodní plocha 1a (cca 9 m) Plytká vodní plocha 1b (cca do 2 m) Cíl péče: zvýšení druhové rozmanitosti vodních organismů a eliminace invazních druhů rostlin a živočichů	vytvoření ostrovů, lagun a soustavy menších jezírek na mělčích místech vodní plochy, materiál získat dovozem z lomu Svatý kopeček nebo menším odstřelem	2	celoročně	dle potřeby
			regulace rybí obsádky odlovem nebo jinou likvidací nežádoucích druhů ryb, vysazením či podporou žádoucích druhů ryb	1	celoročně	průběžně

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
2.Fragment skalní stepi	0,05	Neporušený zbytek skalní stepi nad plaveckým bazénem, který nebyl dotčen těžbou. Udržení otevřeného stepního trávníku	sečení	2	IV–X	dle potřeby
			odstranění křovin	2	IX–III	1x/ 5 let
3.Vstupní etáž lomu	0,2	Plocha u vstupu do lomu, která byla v letech 2005-2006 rekultivována Udržení otevřeného stepního trávníku a obnaženého povrchu lomové etáže.	sečení	2	IV–X	1 x 2 roky
			odstranění křovin	1	IX–III	dle potřeby
4.Lomové stěny a strmé svahy	0,93	Nezpevněné vápencové a sprašové stěny a svahy po celém obvodu těžební jámy bez vegetace nebo jen s řídkou vegetací skal Udržení svahů bez invazních a nepůvodních druhů dřevin.	odstranění dřevin	1	IX–III	dle potřeby
5.Lemová stepní společenstva	0,14	Několikametrový pás stepních společenstev při východní horní hraně s degradovaným širokolistým stepním trávníkem	sečení	2	IV–X	1 x /2 roky
6.Křoviny a vzrostlé stromy	0,31	Lemová společenstva křovin a stromů na horních okrajích lomu Udržení lemů bez invazních a nepůvodních druhů dřevin.	odstranění dřevin	2	dle potřeby	IX–III

Orientační mapa s vyznačením území přírodní památky Lom Janičův vrch

- hranice PP
- hranice ochranného pásma

0 200 400 600 800 m

1 : 10 000

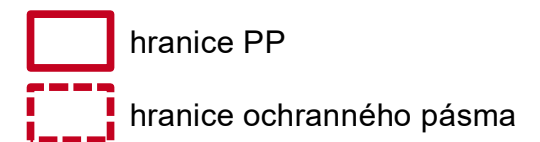
**Ortofoto s vyznačením území
přírodní památky Lom Janičův vrch**

- hranice PP
 hranice ochranného pásma

0 25 50 75 100 m

1 : 2 000

0 25 50 75 100 m

1 : 1 500

Tematický obsah: © AOPK ČR, Ministerstvo životního prostředí
Mapový podklad: katastrální mapa © ČÚZK
Kartografické zpracování: © AOPK ČR, Regionální pracoviště
Jižní Morava, Správa CHKO Pálava 2019

Mapa dílčích ploch a objektů

- 1 - vodní plocha a litorál
- 2 - fragment skalní stepi
- 3 - vstupní etáž lomu
- 4 - lomové stěny a strmé svahy
- 5 - lemová stepní společenstva
- 6 - křoviny a vzrostlé stromy
- hranice PP
- hranice ochranného pásma

0 25 50 75 100 m

1 : 2 000